

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2019

Handelen in strijd met goede onderzoekspraktijken, ontbreken deskundigheid bij beoordeling scriptie - ongegrond

Open Universiteit

Klacht

De Klachtencommissie wetenschappelijke integriteit van de Open Universiteit (hierna te noemen de Commissie), als bedoeld in de Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit Open Universiteit, samengesteld uit: prof. mr. [...] (voorzitter), prof. dr. [...] en prof. dr. [...] (leden), alsmede mr. [...] en [...] LLB (ambtelijk secretarissen), heeft de klacht behandeld van [...], (hierna te noemen klager).

1. **Onderwerp van de klacht**

Handelen in strijd met goede onderzoekspraktijken, ontbreken deskundigheid bij beoordeling scriptie.

2. **Advies van de Klachtencommissie wetenschappelijke integriteit (17 april 2019):**

- a. Bij e-mailbericht van 31 januari 2019 heeft klager via het loket klachten en geschillen van de Open Universiteit een klacht ingediend tegen beklaagden inzake het schenden van de wetenschappelijke integriteit (in het bijzonder bij de beoordeling van de scriptie).
- b. Bij e-mailbericht van 1 februari 2019 ontving de Commissie de klacht inzake het vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit ter behandeling.
- c. De Commissie heeft bij ontvangst van deze klacht op basis van de Nederlandse gedragscode wetenschappelijke integriteit (nader te noemen: code) hoofdstuk 3 'Normen voor goede onderzoekspraktijken' paragraaf 3.5 de klacht ontvankelijk geacht.
- d. De Commissie stelt vast dat, voorafgaand aan de hoorzitting, ingevolge hetgeen gesteld in hoofdstuk 1 'Reikwijdte en overgangsbepaling', paragraaf 1.3.11 van de code, de code in het onderwijs slechts van betekenis is als normatief kader bij wetenschappelijk onderzoek en onderzoeksstages van studenten. "Wanneer het onderzoek slechts binnen een educatieve context wordt verricht en niet resulteert in publicaties anders dan een al dan niet openbaar gemaakte scriptie, kan niet-naleven van de normen uit deze code niet leiden tot een klachtprocedure als bedoeld in paragraaf 5.4 of het opleggen van sancties als bedoeld in paragraaf 5.3.9".
De Commissie is dan ook van mening dat deze klacht aangemerkt dient te worden als niet-ontvankelijk, desondanks heeft de Commissie er voorafgaand aan de hoorzitting voor gekozen de klacht inhoudelijk te behandelen, zoals ook aan klager en beklaagden is gecommuniceerd.
- e. De Commissie heeft de klacht op 27 maart 2019 behandeld te Heerlen alwaar zijn verschenen klager en een van de beklaagden.

- f. De door klager ingediende klacht is gericht tegen het ontbreken van deskundigheid van beklaagden bij de beoordeling van zijn scriptie, dat het begeleidingstraject onzorgvuldig is verlopen, voorts dat beklaagden zijn scriptie niet hebben gelezen.
- g. Tijdens de hoorzitting blijkt dat klager inzake de klacht omtrent het ontbreken van een deskundige beoordeling, van mening is dat (externe) deskundigen de scriptie hadden moeten beoordelen. Klager noemt daarbij de namen van twee deskundigen.
- h. De Commissie constateert dat voor de beoordeling van scripties geen eenduidige regels zijn opgesteld, maar dat het gebruikelijk is dat een scriptie wordt beoordeeld door wetenschappelijke stafleden van een faculteit of vakgroep zonder dat sprake is van specifieke deskundigheid op alle inhoudelijke aspecten die in de scriptie aan bod komen. Tevens is de Commissie van mening dat beklaagden naar aanleiding van de reactie van [...] (een van de externe deskundigen) de kwestie op een redelijke wijze hebben opgelost en dat beklaagden zich hebben ingespannen om de scriptie zo goed mogelijk te (laten) beoordelen. Als zodanig concludeert de Commissie dan ook dat er geen sprake is van schending van de regels voor wetenschappelijke integriteit.
- i. Uit eigen onderzoek van de Commissie wordt bevestigd dat de communicatie en afstemming omtrent de gewraakte handelingen als niet optimaal moeten worden gekwalificeerd. Echter, uit de overgelegde stukken is gebleken dat er gezamenlijk is gezocht naar een oplossing. Deze oplossing, zo blijkt uit de stukken, is naar tevredenheid van klager gevonden in de aanwijzing van beklaagden als examinator en bijzitter. Wellicht ten overvloede, merkt de Commissie op dat uit de correspondentie die is opgenomen in het dossier blijkt dat [...] (een van de externe deskundigen) de rol van beoordelaar graag bij de Open Universiteit wil laten.
- j. Tijdens de hoorzitting wordt door beklagde [...] namens de beklaagden bevestigd dat de communicatie en afstemming omtrent de begeleiding en de praktische oplossing geboden door de beklaagden zorgvuldiger had kunnen plaatsvinden.
- k. Tijdens de hoorzitting blijkt dat klager inzake de klacht omtrent het niet lezen van de scriptie onvoldoende evidentie aanvoert. De Commissie oordeelt dat dit deel van de klacht feitelijke grondslag mist.
- l. De Commissie is tot de conclusie gekomen dat van opzettelijke onzorgvuldigheid geen sprake is geweest. Over de beoordeling van de scriptie heeft het College van beroep voor de examens (CBE) alsook het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (CBHO) reeds een oordeel geveld. Beide Colleges hebben het beroep van klager ongegrond verklaard.
- m. De Commissie overweegt dat nu beklaagden enkel onzorgvuldig hebben gehandeld, er nog steeds sprake kan zijn van klachtwaardig gedrag op grond van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit. De Commissie overweegt dat voor niet integer handelen aan de kant van beklaagden onvoldoende evidentie bestaat. De Commissie overweegt dat er sprake is van slordigheden en onvolkomenheden, maar dat niet gebleken is dat er sprake is van de schending van de wetenschappelijke integriteit.

- n. De Commissie overweegt voorts dat de code in het onderwijs slechts van betekenis is als normatief kader bij wetenschappelijk onderzoek en onderzoeksstages van studenten. Wel is de Commissie van oordeel dat examinatoren en beoordelaars zich naar analogie van de Gedragscode dienen te gedragen bij elke beoordeling, ook van een scriptie.

Gelet op het bovenstaande adviseert de Commissie het College van bestuur om vast te stellen dat de klacht van klager ontvankelijk is en ongegrond.

3. **Aanvankelijk oordeel van het College van bestuur (25 april 2019)**

- a. De Klachtencommissie wetenschappelijke integriteit heeft haar advies uitgebracht aan het College van bestuur. Het advies luidt om de klacht ongegrond te oordelen. Het College van bestuur heeft op 25 april 2019 tot het aanvankelijk oordeel besloten dat de klacht ongegrond is.

4. **LOWI**

- a. Op 21 mei 2019 heeft klager het LOWI verzocht advies uit te brengen over dit aanvankelijk oordeel.
- b. Het LOWI heeft op 17 oktober 2019 het College van bestuur een afschrift gestuurd van zijn besluit op het verzoek van klager.
- c. Het LOWI overweegt dat uit het dossier blijkt dat de beoordeling van klagers scriptie op 14 februari 2018 heeft plaatsgevonden. Dit is vóór de inwerkingtreding van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 1 oktober 2018). Gelet op de overgangsbepaling in artikel 1.5 van de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit is op de beoordeling van de klacht van klager alleen daarom al nog de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (herziening 2014) van toepassing.
- d. Het LOWI oordeelt dat de CWI de klacht aan de verkeerde gedragscode heeft getoetst. Gelet hierop is het LOWI van oordeel dat het CWI-advies niet voldoet aan de daaraan uit het oogpunt van zorgvuldige klachtbehandeling te stellen eisen en dat dit advies het aanvankelijk oordeel van het College van bestuur niet kan dragen.
- e. Het LOWI overweegt dat de standpunten van partijen na voltooiing van de schriftelijke ronde bij het LOWI duidelijk zijn, voorts dat nader onderzoek redelijkerwijs niet kan bijdragen aan de beoordeling van het thans voorliggende verzoek. Het LOWI ziet geen aanleiding om het College van bestuur te adviseren het onderzoek naar de klacht te heropenen. Het LOWI zal de klacht daarom zelf onderzoeken op basis van de stukken, met toepassing van artikel 13, lid 2, van het Reglement LOWI 2018.
- f. Het LOWI oordeelt dat de activiteit in kwestie, te weten de beoordeling van klagers scriptie, valt onder de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. Dit maakt immers onderdeel uit van wetenschappelijk onderwijs zoals bedoeld in de preambule van de gedragscode. Daarnaast staat in principe 1.7 van de gedragscode expliciet dat zorgvuldigheid zich ook uitstrekt tot de relaties tussen docenten en studenten. Het LOWI laat zich met het voorgaande niet uit over de vraag of de nieuwe gedragscode die op 1 oktober 2018 in werking is getreden ook van toepassing is op dergelijke activiteiten.

- g. Het LOWI is van oordeel dat beklagden geen normen van wetenschappelijke integriteit hebben geschonden met de wijze waarop zij de scriptie van klager hebben beoordeeld en gewaardeerd. Dat beklagden geen [functie] zijn en geen specifieke deskundigheid hebben op het gebied van [...] is onvoldoende voor het oordeel dat de principes 1.6 tot en met 1.10 of enig ander principe uit de gedragscode zijn geschonden. Het LOWI gaat ervan uit dat beklagden gelet op het feit dat zij een aanstelling aan de Open Universiteit genieten de nodige kundigheid bezitten om scripties van studenten te begeleiden, ook al vallen de onderwerpen van die scripties niet één op één samen met hun eigen specifieke deskundigheid. Bovendien hebben beklagden zich ingespannen om de scriptie voldoende nauwkeurig en precies te kunnen beoordelen met de aanpak om de conceptscriptie eenmalig te laten beoordelen door een externe reviewer en van die beoordeling kennis te nemen. Dat klager en beklagden van mening verschillen over de kwaliteit van de scriptie en over de noodzaak van een tweede beoordeling van de externe reviewer, is onvoldoende voor de conclusie dat beklagden normen uit de gedragscode hebben overtreden.
- h. Het LOWI is voorts van oordeel dat de communicatie tussen beklagden en klager over de rol van de zogenoemde externe reviewer wellicht preciezer had kunnen zijn om misverstanden te voorkomen, maar het strekt naar het oordeel van het LOWI te ver om het aandeel van beklagden in deze communicatie te kwalificeren als niet zorgvuldig handelen zoals bedoeld in de gedragscode. Uit het CWI- advies en het standpunt van het College van bestuur blijkt dat het bestuur het aandeel van beklagden in deze communicatie als niet zorgvuldig heeft gekwalificeerd. Deze kwalificatie is echter niet verder onderbouwd. Voor zover het College van bestuur in zijn definitieve oordeel vasthoudt aan zijn standpunt dat de communicatie van beklagden op dit punt niet zorgvuldig is geweest, adviseert het LOWI het College van bestuur om deze kwalificatie dragend te motiveren en daarbij de normen uit de gedragscode nadrukkelijk te betrekken.
- i. Het LOWI is van oordeel dat beklagden met de beoordeling van klagers scriptie niet in strijd met de normen voor wetenschappelijke integriteit hebben gehandeld. De klacht is ongegrond.

5. Definitief oordeel van het College van bestuur

- a. De door klager ingediende klacht is gericht tegen het ontbreken van deskundigheid van beklagden bij de beoordeling van zijn scriptie, het onzorgvuldige verloop van het begeleidingstraject, alsmede het standpunt van klager dat beklagden zijn scriptie niet hebben gelezen.
- b. Op grond van het advies van het LOWI is het College van bestuur van oordeel dat de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening 2004, laatstelijk herzien in 2014, van toepassing is op de klacht.
- c. Het College van bestuur is van oordeel dat het onderzoek naar de klacht niet hoeft te worden heropend, nu het LOWI de klacht zelf heeft onderzocht.
- d. Het College van bestuur is van oordeel dat beklagden geen normen van wetenschappelijke integriteit hebben geschonden met de wijze waarop zij de scriptie hebben beoordeeld en gewaardeerd. Dat beklagden geen [functie] zijn en geen specifieke deskundigheid hebben op het gebied van [...] is onvoldoende voor het oordeel dat de principes 1.6 tot en met 1.10 of enig ander principe uit de gedragscode zijn geschonden.

Gelet op het feit dat feit dat beklagden een aanstelling aan de Open Universiteit genieten, duidelijk is dat zij de nodige kundigheid bezitten om scripties van studenten te begeleiden, ook al vallen de onderwerpen van die scripties niet één op één samen met hun eigen specifieke deskundigheid. Bovendien hebben beklagden zich ingespannen om de scriptie voldoende nauwkeurig en precies te kunnen beoordelen met de aanpak om de conceptscriptie eenmalig te laten beoordelen door een externe reviewer en van die beoordeling kennis te nemen. Dat klager en beklagden van mening verschillen over de kwaliteit van de scriptie en over de noodzaak van een tweede beoordeling van de externe reviewer, is onvoldoende voor de conclusie dat beklagden normen uit de gedragscode hebben overtreden

- e. Het College van bestuur is voor wat betreft deze communicatie bij nader inzien van mening dat de communicatie wellicht preciezer had gekund om misverstanden te voorkomen, maar dat deze communicatie niet te kwalificeren is als niet zorgvuldig handelen zoals bedoeld in de Gedragscode uit 2004.
- f. Het College van bestuur komt op 12 november 2019 tot het definitief oordeel dat de klacht ongegrond is.